

z p r á v y

Ministerstva financí České republiky

pro finanční orgány obcí a krajů

ISSN 1803-6082 (on line)

Ročník: 2015

Číslo: 2

V Praze dne 27. března 2015

<http://www.mfcr.cz>
<http://www.denik.obce.cz>

OBSAH:

	strana
<u>1. Informace k některým ustanovením zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění zákona č. 24/2015 Sb.</u>	
čj.: MF – 11 876/2015/1203 – ref. Mgr. H. Peterová, JUDr. A. Heřmanová	2
<u>2. Opatření k odstranění chyb a nedostatků v hospodaření obce</u>	
čj.: MF – 1 696/2015/1203 – ref. Ing. R. Kotrba	5
<u>3. Příspěvek zřizovatele příspěvkové organizaci</u>	
čj.: MF – 13 176/2015/1203 – 2 – ref. Ing. R. Kotrba	7

1. Informace k některým ustanovením zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění zákona č. 24/2015 Sb.

čj.: MF – 11 876/2015/1203 – ref. Mgr. H. Peterová, JUDr. A. Heřmanová

Dne 5. února 2015 nabyl platnosti zákon č. 24/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

A. ÚČINNOST ZÁKONA č. 24/2015 Sb.

Zákon č. 24/2015 Sb. nabývá účinnosti dnem 20. února 2015, s výjimkou § 10d, který nabývá účinnosti dnem 1. července 2015

V ČÁSTI PÁTÉ ČL. VI zákona č. 24/2015 Sb., je stanoveno, že zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2015, s výjimkou § 10d, který nabývá účinnosti dnem 1. července 2015, tj. před jeho vyhlášením ve Sbírce zákonů dne 5. února 2015, k němuž nabyl platnosti.

Z tohoto důvodu je třeba pro stanovení účinnosti zákona č. 24/2015 Sb. vycházet **z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu** sp. zn. 4 Ans 5/2007- 60 ze dne 28. listopadu 2008 z něhož právní věta, zveřejněná ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 4/2009 Rozhodnutí č. 1791 Řízení před soudem: aplikovatelnost právního předpisu, zní:

„Stanoví-li právo tvorce nabytí účinnosti právního předpisu dnem přecházejícím jeho publikaci, je takové ustanovení absolutně neaplikovatelné, a proto je třeba s takovým právním předpisem zacházet jako by nabytí jeho účinnosti absentovalo. Nastane-li taková situace u právního předpisu, jenž se vyhláší ve Sbírce zákonů, použije se proto § 3 odst. 3 věta první zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, podle kterého nabývají právní předpisy účinnosti patnáctým dnem po vyhlášení, pokud není stanovena účinnosti pozdější.“

Podle § 3 odst. 3 zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, *„Pokud není stanovena účinnost pozdější, nabývají právní předpisy účinnosti patnáctým dnem po vyhlášení.“*

S ohledem na výše uvedené a na to, že zákon č. 24/2015 Sb. byl vyhlášen ve Sbírce zákonů dne 5. února 2015, **nabývá tento zákon účinnosti dnem 20. února 2015, s výjimkou § 10d, který nabývá účinnosti dne 1. července 2015.**

B. PROCES POSKYTOVÁNÍ DOTACÍ A NÁVRATNÝCH FINANČNÍCH VÝPOMOCÍ Z ÚZEMNÍCH ROZPOČTŮ

Nové § 10a až 10c upravují **proces poskytování dotací a návratných finančních výpomocí** (dále jen „NFV“). Nejedná se o zavádění nových postupů a pravidel, pouze o sjednocení používaných postupů a pojmů.

1. Typy dotací

§ 10a odst. 2 stanoví **tři možné typy dotací a NFV** poskytovaných z územních rozpočtů, a to na účel:

- a) **určený poskytovatelem** v programu (viz § 10c) – „**programová**“ dotace,
- b) **určený žadatelem** v žádosti o poskytnutí dotace – „**individuální**“ dotace,
- c) **stanovený zvláštním právním předpisem**.

1.1. „Programová“ dotace

Územní samosprávný celek může poskytovat dotaci nebo NFV **na podporu účelu, který prvotně sám určí v jím vyhlášeném programu**, pokud se rozhodne finančně podpořit určitou oblast nebo činnost určeného **okruhu způsobilých žadatelů**.

Program vyhlášený od 20. února 2015

Poskytovatel zveřejní program způsobem uvedeným v § 10c odst. 1. V programu uvede náležitosti dle § 10c odst. 2, a to:

- účel, na který mohou být peněžní prostředky poskytnuty,
- důvody podpory stanoveného účelu,
- předpokládaný celkový objem peněžních prostředků vyčleněných v rozpočtu na podporu stanoveného účelu,
- maximální výši dotace nebo návratné finanční výpomoci v jednotlivém případě, nebo kritéria pro stanovení výše dotace,
- okruh způsobilých žadatelů,
- lhůtu pro podání žádosti,
- kritéria pro hodnocení žádosti,
- lhůtu pro rozhodnutí o žádosti,
- podmínky pro poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci,
- vzor žádosti, případně obsah jejích příloh.

O dotaci na účel, který určil poskytovatel v programu, může požádat každý žadatel, který splní podmínky uvedené v programu.

Program vyhlášený před 20. únorem 2015

„Program“, „Pravidla“, „Výzvy“, „Zásady“ apod.¹⁾ vyhlášené před 20. únorem 2015 a obsahem odpovídající tomu, co je v novele zákona označeno za program pro poskytování dotací, **se řídí původními pravidly uvedenými ve vyhlášených dokumentech**. Tyto dokumenty **není třeba rušit a znovu vyhlášovat**, pouze upravit pro období od 20. února 2015 tak, aby odpovídaly § 10c odst. 2.

V těchto dokumentech **doporučujeme pouze doplnit informaci, že žádosti podané od 20. února 2015 musí mít náležitosti uvedené v § 10a odst. 3**, případně náležitosti žádosti uvést výslovně (*viz rovněž bod 2 níže*).

¹⁾ Do nabytí účinnosti zák. č. 24/2015 Sb. byly záměry ÚSC poskytovat tzv. „programovou“ dotaci nebo NFV vyhlášovány pod různými názvy.

Zveřejňování programů pro poskytování dotací a NFV

Program se zveřejňuje **po dobu 30 dnů přede dnem, od něhož lze podávat žádosti o poskytnutí dotace**. Program musí být zveřejněn nejméně 90 dnů, přičemž počátek 90 denní lhůty se shoduje s počátkem 30 denní lhůty pro zveřejnění programu. Délku lhůty, v níž lze podávat žádosti, určuje podle svého rozhodnutí libovolně poskytovatel dotace. Stejně tak je na poskytovateli dotace, jaká stanoví kritéria pro hodnocení žádostí a jaké stanoví podmínky pro poskytnutí peněžních prostředků.

***Pozn.:** Programy zpravidla vypisují pouze větší obce (města) a kraje. Malé obce programy na poskytování dotací vzhledem k objemu prostředků svého rozpočtu většinou nevypisují a poskytují pouze individuální dotace na účely určené žadateli v žádostech (viz dále).*

1.2. „Individuální“ dotace

Individuální dotace **řeší konkrétní potřebu konkrétního subjektu – žadatele. Účel dotace určuje žadatel** tím, že jej uvede ve své žádosti o poskytnutí dotace. O takovou dotaci lze žádat v průběhu celého roku na základě situace, v níž se žadatel právě ocitl.

Pokud územní samosprávný celek podporuje např. činnost sportovních klubů formou dotace, jedná se zpravidla o individuální dotaci, pokud je poskytována na základě žádosti sportovního klubu, který v žádosti uvede, na jaký účel o dotaci žádá. Poskytovatel dotace rozhodne, zda žádosti vyhoví. To se může opakovat i každoročně. **O poskytnutí dotace je třeba písemně požádat, přičemž žádosti podané od 20. února 2015 musí mít alespoň náležitosti uvedené v § 10a odst. 3.**

***Pozn.:** O program by se jednalo, pokud by účel dotace stanovil poskytovatel v programu, např. na podporu sportu a o dotaci na tento účel by mohl požádat kterýkoliv sportovní klub nebo oddíl, který by splnil stanovené podmínky.*

Na poskytování individuálních dotací se §10c nevztahuje.

1.3. Dotace poskytovaná na účel stanovený zvláštním právním předpisem

Třetím možným typem dotací jsou dotace poskytované podle zvláštních právních předpisů, např. na základě zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, nebo zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Tyto dotace jsou poskytovány na základě povinnosti vyplývající ze zvláštního právního předpisu a způsobem v něm stanoveným.

Ustanovení § 10c se na tyto dotace nevztahuje.

2. Náležitosti žádosti a veřejnoprávní smlouvy

Žádosti o dotaci nebo NFV **podané před 20. únorem 2015** se zákonem č. 250/2000 Sb., ve znění zákona č. 24/2015 Sb., **neřídí**; řídí se pouze požadavky uvedenými ve vyhlášeném programu, zásadách, podmínkách apod., a proto budou mít náležitosti požadované poskytovatelem dotace nebo NFV.

Žádosti podané od 20. února 2015 musí mít náležitosti uvedené v § 10a odst. 3. Pokud tyto náležitosti mít nebudou, není nutné žádosti vracet nebo zamítat, postačí vyzvat žadatele k doplnění chybějících náležitostí.

Veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace nebo NFV uzavřené **od 20. února 2015** musí mít **náležitosti dle § 10a odst. 5.**

3. Zveřejňování veřejnoprávních smluv

Povinně se zveřejňují veřejnoprávní **smlouvy** o poskytnutí dotace nebo NFV splňující tyto dvě podmínky:

- výše dotace nebo NFV podle veřejnoprávní smlouvy, nebo výše dotace nebo NFV podle veřejnoprávní smlouvy včetně dodatků, je **nad 50 000 Kč**, a
- smlouva byla **uzavřena ode dne 1. července 2015.**

Pokud byla veřejnoprávní smlouva o poskytnutí dotace nebo NFV do 50 000,- Kč uzavřena ode dne 1. července 2015 a uzavřením dodatku k této veřejnoprávní smlouvě byla dotace nebo NFV zvýšena nad 50 000,- Kč, zveřejní se smlouva a k ní uzavřený dodatek. Způsob zveřejnění a doba zveřejnění je stanovena v § 10d.

Nezveřejňují se veřejnoprávní **smlouvy uzavřené do 30. června 2015, včetně dodatků**, a to i v případě, kdy bude dodatkem uzavřeným ode dne 1. července 2015 překročena hranice 50 000 Kč.

2. Opatření k odstranění chyb a nedostatků v hospodaření obce

čj.: MF – 1 696/2015/1203 – ref. Ing. R. Kotrba

Zastupitelstvo obce přijalo takto formulované opatření k nápravě chyb a nedostatků ze zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření za rok 2013: „Zastupitelstvo obce přijímá opatření k chybám a nedostatkům uvedených ve zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření za rok 2013“. Odpovídá to zákonu?

Podle ustanovení § 13 zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávních celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění účinném od 1. 5. 2014

(1) Územní celek je povinen

a) přijmout opatření k nápravě chyb a nedostatků uvedených v zápisu z dílčího přezkoumání, a to bezodkladně poté, co byl s nimi seznámen podle § 6 odst. 1 písm. b), a podat o tom informaci, včetně informace o jejich splnění, přezkoumávajícímu orgánu při konečném přezkoumání,

b) přijmout opatření k nápravě chyb a nedostatků uvedených ve zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření zpracované přezkoumávajícím orgánem, nebo auditorem a podat o tom písemnou informaci příslušnému přezkoumávajícímu orgánu, a to nejpozději do 15 dnů

po projednání této zprávy spolu se závěrečným účtem v orgánech územního celku (§ 17 odst. 5 a 7 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

(2) Územní celek je dále povinen v informacích podle odstavce 1 písm. b) uvést lhůtu, ve které podá příslušnému přezkoumávajícímu orgánu písemnou zprávu o plnění přijatých opatření, a v této lhůtě příslušnému přezkoumávajícímu orgánu uvedenou zprávu zaslat.

(3) Přezkoumávající orgány jsou oprávněny kontrolovat plnění opatření, přijatých podle odstavce 1. Kontroloři se při kontrole plnění opatření řídí ustanoveními kontrolního řádu.

Podle ustanovení § 14 citovaného zákona

(1) Územní celek se dopustí správního deliktu tím, že

a) do 15 dnů ode dne projednání zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření auditorem v orgánech územního celku nepředá její stejnopis příslušnému přezkoumávajícímu orgánu podle § 12 odst. 2,

b) v rozporu s § 13 odst. 1 písm. b) do 15 dnů po projednání zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření zpracované přezkoumávajícím orgánem, nebo auditorem

1. nepřijme opatření k nápravě chyb a nedostatků uvedených ve zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření nebo v zápise z dílčího přezkoumání, anebo

2. o tom nepodá písemnou informaci příslušnému přezkoumávajícímu orgánu,

c) v informaci o přijetí opatření k nápravě chyb a nedostatků uvedených ve zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření zpracované přezkoumávajícím orgánem, nebo auditorem neuvede lhůtu, ve které podá příslušnému přezkoumávajícímu orgánu písemnou zprávu o plnění přijatých opatření podle § 13 odst. 2, nebo

d) neposkytne auditorovi na jeho žádost veškeré jím vyžadované doklady, jiné písemnosti, informace nebo vysvětlení podle kontrolního řádu.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta do 50 000 Kč.

Podle ustanovení § 5 odst. 3 citovaného zákona je přezkoumávajícím orgánem Ministerstvo financí, Generální finanční ředitelství, finanční úřad, krajský úřad a Magistrát hlavního města Prahy.

Podle ustanovení § 17 odst. 7 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů,

(7) Projednání závěrečného účtu se uzavírá vyjádřením

a) souhlasu s celoročním hospodařením, a to bez výhrad, nebo

b) souhlasu s výhradami, na základě nichž přijme územní samosprávný celek a svazek obcí opatření potřebná k nápravě zjištěných chyb a nedostatků; přitom vyvodí závěry vůči osobám, které svým jednáním způsobily územnímu samosprávnému celku nebo svazku obcí škodu.

Aby obec mohla splnit výše uvedené povinnosti a prokázat jejich splnění, musí přijmout konkrétní návrhy na odstranění konkrétních chyb a nedostatků, popsanych ve zprávě o přezkoumání hospodaření.

Z výše uvedeného vyplývá, že uvedená formulace opatření k nápravě chyb a nedostatků, není v souladu s ustanoveními zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí ve znění pozdějších předpisů a je nedostatkem a správním deliktem podle ustanovení § 14 zákona č. 420/2004 Sb. Upozorňujeme, že správní delikty upravuje až znění zákona č. 420/2004 Sb., které je účinné od 1. 5. 2014. Před tímto datem upravoval zákon jen pořádkové pokuty, kterou bylo možno uložit i za uváděný nedostatek.

3. Příspěvek zřizovatele příspěvkové organizaci

čj.: MF – 13 176/2015/1203 – 2 – ref. Ing. R. Kotrba

Podle ustanovení § 12 odst. 2 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, orgány územního samosprávného celku a orgány svazku obcí projednávají rozpočet při jeho schvalování v třídění podle rozpočtové skladby tak, aby schválený rozpočet vyjadřoval závazné ukazatele, jimiž se mají povinně řídit

- a) výkonné orgány územního samosprávného celku a svazku obcí při hospodaření podle rozpočtu,
- b) právnické osoby zřízené nebo založené v působnosti územního samosprávného celku při svém hospodaření,
- c) právnické osoby zřízené v působnosti svazku obcí,
- d) další osoby, které mají být příjemci dotací nebo příspěvků z rozpočtu.

Podle ustanovení § 28 odst. 4 citovaného zákona zřizovatel poskytuje příspěvek na provoz své příspěvkové organizaci zpravidla v návaznosti na výkony nebo jiná kritéria jejich potřeb. Blíže tento zákon nastavení závazných ukazatelů neupravuje a ani v jiných právních předpisech nejsou stanovena žádná pravidla pro stanovování závazných ukazatelů pro příspěvkové organizace zřízené obcí, krajem nebo dobrovolným svazkem obcí. **Záleží tedy jenom na zřizovateli, jaké závazné ukazatele a jaký objem finančních prostředků své příspěvkové organizaci určí.**